

SZERETET AZ ISTEN

„Szeretet az Isten“ (1Jn 4,8). A szeretet a kinyilatkoztatás legfőbb parancsa. Jézus új parancsa, a királyi törvény, a törvény célja, a tökéletesség köteléke, a Lélek gyümölcse, a megtestesült Ige. A kegyelem a szívünkbe öntött isteni szeretet. A szeretet az erények anyja, életető „formája“, teremtő erő, a legfőbb szolgálat, a lélek legnagyobb szenvedélye. Szabadságból fakad és szabadságra vezet. A szeretet Jézus szemefénye, az Istenország címere, a tanítványok ismertetőjele. Ahítat a személyiség iránt. Mértéke a bánatnak. Aki szeret, az kétszer él. A legnagyobb, a legrettentőbb, a legtitokzatosabb kozmikus energia.

Századok szeretetvallomásának foglalata ez, a Szentírástól Agoston, Tamáson, Bonaventúrán, Pázmányon át Teilhard de Chardinig és a kalkuttai Teréz anyáig. Hit, remény, szeretet — legnagyobb köztük a szeretet. A hitről és reményről szóltak az idén eddigi számaink, a mostani a szeretetről.

Nemeshegyi Péter teológiai elmélkedése mindjárt megüti az alaphangot: „az igazi szeretetről beszélni (nekünk keresztényeknek) csak egy módon lehet: ha Jézusról beszélünk. Benne tárult fel a világnak a szeretet Istene és az isteni szeretet.“ Jézus két parancsról beszél: „Szeresd Uradat, Istenedet! Szeresd felebarátodat!“ De ez a két parancs egy. „Az Isten iránti szeretet csak akkor nem jámbor fantázia, ha egeszülés az e világot a végtetekig szerető Isten szívével.“

A szeretetnek ezt az időtlen érvényű evangéliumi parancsát korunkban a II. Vatikáni Zsinat alkalmazta a mai idők követelményeire, — úgy is mondhatnánk: odatartotta a modern világ képét a szeretet természetfölötti sugárzásába, és az ebből kibontakozó körvonalakat tárja eléink szövegeiben. Giacomo Lercaro bíboros, zsinati atya a Szentírás iránti érzék megújulásában, a mind egyetemesebb jellegben (ökumenizmus), a közösségi érzésben és a közösség szolgálatában látja a zsinat szeretetről szóló tanításának lényegét.

Két következő cikkünk mintegy ellenpontozva dolgozza fel a témát. Kollár Ferenc a tökéletes szeretet nagyszerű eszményével szembeállítja a nagyon is fogyatékos gyakorlatot. Ki vonná kétségbe, hogy a szeretet isteni példája elsősorban az Isten szolgálatára elkötelezett embert sürgeti megvalósításra? És ki tagadná, hogy mi, Istennek „minden népből és nemzetből való“ és a világon mindenfelé munkálkodó szolgálói, nap mint nap siralmasan alatta maradunk Isten és híveink igényének? —

Ez után a hasznos lelkiismeretvizsgálat után Farkasfalvy Dénes a biblikus teológia világába vezet, és „a szeretet teológusának“, Szent Jánosnak első tekintetre ellentmondásos tanítását vizsgálja. A „szeretett tanítvány“ egy hosszú élet során alakította ki magában azt a Mesteréhez méltó szintézist, amelyet P. Farkasfalvy közvetíteni próbál.

A két következő kis cikk már egészen gyakorlati. Eugen Walternak az első korintusi levél híres szeretethimnuszáról szóló exegetikus elmélkedése közvetlenül aprópénzre váltja Szent János nagyvonalú elgondolásait. Löffler Mária pedig a szentév alap gondolatával, a kiengesztelődéssel kapcsolatban ad néhány hasznos szempontot, hogy megkönnyítse ezt az elodázhatatlan keresztény kötelességünket. Végül Szabó József Adam Chmielowskiról írt ismertetése egy hozzánk időben is közel álló hősie életen mutatja be: mire tudja Isten felhasználni az olyan embert, aki komolyan veszi a szeretet parancsát.

Parancs vagy vonzás? terhes kötelesség vagy boldogító öröm? „Amor meus: pondus meum“ — mondja Ágoston. Isten mágneses erővel vonzza önmaga és a testvérek felé az emberszívet, és az boldogan fut a szeretet ösvényén. Ugyanakkor az önzés, a bűn (minden bűn lényege: a szeretet megsértése!) lehúzza bennünket, ólomsúlyt köt lábunkra. Sőt a megromlott emberi természet mélyén leselkedő rosszakarat vagy akár csak sokféle gyarlóságunk állandóan azzal fenyeget, hogy magunk és mások romlására lesz Isten legszebb ajándéka.

Hogy tehát a szeretetről való elmélkedésünk valóban ne csak jámbor képzelődés maradjon, nem indíthatjuk jobb kívánsággal útnak ezt a füzetet, mint amivel az Úr Jézus fejezi be az irgalmas szamaritánusról szóló példabeszédét. A „magát tisztázni akaró“ törvénytudó a felebarát általános fogalmát feszegeti. Jézus egy a mindennapi életből vett, egészen világos, megragadó és gyakorlati példával válaszol, és a végén csak ennyit mond: „Menj és tégy te is hasonlóképpen!“ (Lk 10,37)